

Tambet Laasik
Advokaadibüroo Kõrgesaar ja Laasik OÜ
tambet@abkl.ee

Teie 21.02.2025 /
Meie 17.03.2025 nr 1.5-1.1/520-2

Vastus pöördumisele

Esitasite meile Balti Sotsiaalteenuste Kvaliteedi Liidu ja Eesti Sotsiaalasutuste Juhtide Nõukoja esindajana mõlema organisatsiooni nimel pöördumise.

Sotsiaalministeerium on tänulik Teie poolt välja toodud ettepanekute eest ja võtab neid arvesse seaduse muudatuste analüüsimisel. Oleme ette valmistamas hooldereformi mõju uuringut, mis peaks valmis saama 2026 aasta sügisel ja antud uuringu raames on planeeritud vaadelda ka üldhooldusteenuse korraldamist teenusepakkujate poolt.

Seisuga 01. jaanuar 2025 on Sotsiaalkindlustusameti poolt edastatud andmetele tuginedes hooldustöötajate piirarv tänaseks täidetud juba 139 tegevuskohas ja nõuded on vaja veel täita 63 tegevuskohas.

Sotsiaalkaitseministri 19.06.2023 määruses nr 36 „**Nõuded väljaspool kodu osutatavale ööpäevaringsele üldhooldusteenusele**“ (edaspidi määrus 36) on töötajate sihtarvu kehtestamise eesmärk on tagada teenust saavatele inimestele ühetaolisem ja parem teenuse kvaliteet üle Eesti. Kehtestatud nõuded annavad selgema tegutsemisraamistiku nii teenuseosutajatele teenuse osutamiseks, omavalitsustel teenuse korraldamiseks kui ka Sotsiaalkindlustusametile (edaspidi SKA) järelevalve teostamiseks.

Määruses välja toodud suhtarv näitab minimaalset hooldusteenust vahetult osutavate isikute arvu teenusesaajate kohta, mille teenuseosutaja peab tagama. Hoolduspersonali planeerimisel tuleb arvestada teenusesaajate hooldusvajaduse ulatustest tingitud toimingute ja tegevuste mahtu, et hooldustoimingud saaksid tehtud õigel ajal ning vastavalt teenusesaajate abivajadusele.

Vastuseks teie poolt punktides 5.2 ja 5.3 esitatud ettepanekutele

5.2. Hooldusplaanist tulenevalt lähtuvad hooldekodud inimesest kui tervikust: tema isikuhooldustoimingud, terviseseisundiga seotud toimingud, füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsusega seotud toimingud. Seetõttu teeme ettepaneku arvata hoolduspersonali hulka kõik need töötajad, kes vahetult tegelevad kliendiga: liikumisjuhendajad, tegevusjuhendajad, huvijuhid, sotsiaaltöötajad jt. See hõlmaks ühtlasi ka vastavat märget MTR-is hoolduspersonali kohta. Tavaliselt jagavad huvijuhid ja liikumisjuhendajad oma tähelepanu mitme osakonna vahel ja tegevused on planeeritud selliselt, et tööaeg on igal tööpäeval 8 h. Enamik tegevusi toimubki hooldekodus selles ajavahemikus. Õhtune ja ööaeg on tavapäraselt rahulikum ja nii palju personali ei ole vaja.

Sotsiaalministeerium on seisukohal, et teenuseosutaja peab hoolduspersonali hulga määramisel jätkuvalt lähtuma SHS § 22-s sätestatud miinimumnõudest. Me ei pea käesoleval hetkel põhjendatuks muude kliendiga tegelevate töötajate võrdsustamist hooldustöötajatega, mis kahandab inimese võimalusi saada talle vajalikke isikuhooldustoiminguid, terviseseisundiga seotud toiminguid ning füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsuse toetamisega seotud tegevusi. MTÜ Eesti Sotsiaalasutuste Juhtide Nõukoda on ühes oma varasemas ettepanekus täpsustanud, et aktiivsem aeg üldhooldekodudes on ajavahemikul kl 7:00–19:00 või 8:00–20:00. Seega ei saa eeldada, et inimesele saab tagada vajaliku toe vaid tööpäeviti üldises töötaja raamistikus.

Hoolduspersonali planeerimisel tuleb arvestada teenusesaajate hooldusvajaduse ulatustest tingitud toimingute ja tegevuste mahtu, et hooldustoimingud saaksid tehtud õigel ajal ning vastavalt teenusesaajate abivajadusele. Arvestada tuleb hooldustoimingutele kuluvat aega ja seda millal on toiminguid vaja teha (nt täiendavad hügieenitoimingud peavad olema tagatud ka väljaspool päevast aega, suurem järelevalve tagamine dementsusega teenusesaajatele jms).

5.3. Ühtlasi palume loobuda 37 - 48 elanikuga ja 73 - 84 elanikuga üldhooldusteenuse osutajatele hoolduspersonali suurendamise nõudest ja pakume omalt poolt välja, et hoolduspersonali suhtarv võiks olla arvestatud nii nagu ödede ametikohtadel, nt kui alates 37 teenuse saajast lisandub kaks teenuse saajat, siis lisandub 0,05 ametikohta. Puudub mõistlik põhjus, miks suhtarvu nõue peab kasvama just täiskohtades.

Määruse koostamisel on arvestatud, et teenuseosutajal on lihtsam korraldada töötajate tööd ja töögraafikuid, kui töötajate kohalolu päevasel ajal peab olema tagatud 12 tundi järjest, arvestades varasemalt välja toodud ettepanekuid MTÜ Eesti Sotsiaalasutuste Juhtide Nõukoja poolt. Töökoormust planeerides on oluline arvestada, et abihoolustöötajal ei ole lubatud töötada ilma hooldustöötaja juhendamiset, ja et hooldustöötaja ka sisuliselt tema enda töökoormust arvestades jõuaks abihoolustöötaja tööd juhendada.

Väljaspool kodu osutatavale ööpäevaringsele üldhooldusteenuse on mõeldud suure abivajadusega inimeste hooldamiseks ja mõistame, et hooldustöötajate leidmine on keeruline, mistõttu on oluline teenuseosutajatel mõelda, kuidas hoida oma töötajaid ja milliseid koolitusi planeerida, et pakkuda kvaliteetsemat teenust.

Sotsiaalministeerium on planeerimas täiendkoolitusi, et toetada uute töötajate leidmist ja arendamist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kersti Suun-Deket
osakonnajuhataja

Maarika Tarum
maarika.tarum@sm.ee